EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 3.6.2021
COM(2021) 283 final

2018/0197 (COD)

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET

enligt artikel 294.6 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

om

rådets ståndpunkt inför antagandet av förordningen om Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden

2018/0197 (COD)

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET

enligt artikel 294.6 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

om

rådets ståndpunkt inför antagandet av förordningen om Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden

1. BAKGRUND

Överlämnande av förslaget till Europaparlamentet och rådet (dokument COM(2018) 372 final – 2018/0197 COD):	29 maj 2018
Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande:	17 oktober 2018
Regionkommitténs yttrande:	5 december 2018
Europaparlamentets ståndpunkt vid första behandlingen:	26 mars 2019
Överlämnande av det ändrade förslaget (dokument COM(2020) 452 final – 2018/0197 (COD)):	28 maj 2020
Europeiska ekonomiska och sociala kommittén hördes, och den beslutade att inte avge något yttrande	/
Regionkommittén hördes, och den beslutade att inte avge något yttrande	/
Rådets ståndpunkt vid första behandlingen:	27 maj 2021

2. SYFTET MED KOMMISSIONENS FÖRSLAG

I kommissionens förslag fastställs de särskilda målen och tillämpningsområdet för stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och Sammanhållningsfonden, med avseende på deras bidrag till det övergripande målet att stärka unionens ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållning som är inskrivet i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

3. KOMMENTARER TILL RÅDETS STÅNDPUNKT

I rådets ståndpunkt respekteras, med begränsade undantag, förordningens struktur och fondernas regler om stödberättigande som definieras under de särskilda målen och stödets omfattning i enlighet med kommissionens förslag.

De främsta ändringarna gäller följande:

- Möjligheten att uppfylla koncentrationskraven antingen på nationell nivå eller på nivån ”regionkategori” (ökad flexibilitet).

- Begränsad uppmjukning av kraven för tematisk koncentration genom följande:
    - De tillämpliga koncentrationsgränserna har begränsats för länder eller regioner som relativt sett är mindre rika (medlemsstater vars BNI-kvot är lika med eller lägre än 100 % av EU-genomsnittet, liksom övergångsregioner och mindre utvecklade regioner), medan ett minimikrav på 30 % för det politiska målet 2 (”ett grönare Europa”) har fastställts för de mer utvecklade regionerna och länderna.
    - Utgifter för miljö- och klimatåtgärder inom ramen för Sammanhållningsfonden räknas in i den tematiska koncentrationen.
    - Särskilda anslag för de yttersta randområdena och glesbefolkade områden undantas från koncentrationsreglerna.
- De särskilda målen ”mobilitet i städer” och ”digital konnektivitet” flyttas från det politiska målet 3 till de politiska mål som omfattas av tematisk koncentration (de politiska målen 2 respektive 1). Inverkan av denna förflyttning mildras genom en begränsning av hur mycket dessa sektorer får bidra till kraven på tematisk koncentration.

I förhållande till de särskilda målen har ytterligare tonvikt lagts på integration av tredjelandsmedborgare, däribland migranter, liksom på investeringar i kultur och hållbar turism.

I förhållande till områden som inte omfattas av stödet gäller den största förändringen stödberättigandet för investeringar i fossila bränslen, i och med att naturgasrelaterade investeringar under vissa villkor och i mycket begränsad omfattning har blivit stödberättigande. Inverkan av detta har mildrats genom att stödberättigande investeringar har definierats på ett restriktivt sätt, att resurser som får användas för att stödja sådana investeringar har begränsats (mindre än 1 % av den totala tilldelningen från Eruf och Sammanhållningsfonden) och att tidsbegränsningar har införts. Vissa begränsade undantag till de områden som undantas från tillämpningen har också införts med vederbörlig motivering, vilket gäller målinriktade investeringar i flygplatsinfrastruktur och avfallshantering. Undantagen för investeringar på området bredband och rullande materiel avskaffades – för dessa kommer motsvarande villkor enligt reglerna om statligt stöd att fortsätta att gälla i sin helhet.

En hänvisning till stabilitets- och tillväxtpakten har införts. Kommissionens genomförandebefogenheter som skulle kunna utlösas under exceptionella omständigheter har begränsats.

Fondernas syfte, som fastställs i fördraget, och deras bidrag till social, ekonomisk och territoriell sammanhållning betonas, liksom vikten av missgynnade områden, inklusive landsbygdsområden och områden med naturbetingade eller demografiska nackdelar. I förhållande till det sistnämnda har en särskild bestämmelse införts som ger möjlighet att avsätta resurser för missgynnade områden i de partnerskapsavtal som utarbetas av medlemsstaterna.

Den urbana dimensionen har förstärkts genom att kravet på att öronmärka medel till hållbar stadsutveckling har höjts från 6 % till 8 % av de nationella Eruf-medlen inom målet Investering för sysselsättning och tillväxt.

Dessutom har den nya komponenten ”interregionala innovationsinvesteringar” överförts från Interregförordningen till förordningen om Eruf och Sammanhållningsfonden, och komponentens förvaltningsmetod har förtydligats.

4. SLUTSATS

Rådets ståndpunkt utgör en välavvägd kompromiss som respekterar jämvikten och målen i kommissionens förslag.